

Số: 03 /ĐHT

Ba Tơ, ngày 27 tháng 11 năm 2020

BÁO CÁO

**Tình hình hoạt động của Đoàn Hội Thẩm
Tòa án nhân dân huyện năm 2020 (nhiệm kỳ 2016 – 2021)**

Thực hiện Công văn số 33/HĐND ngày 23/11/2020 của Thường trực HĐND huyện về việc chuẩn bị nội dung phục vụ kỳ họp HĐND huyện lần thứ 17, khóa XI năm 2020; Trưởng Đoàn Hội thẩm Tòa án nhân dân huyện kính báo cáo tình hình hoạt động và chất lượng xét xử năm 2019 như sau:

I/ TÌNH HÌNH HOẠT ĐỘNG

1. Về tổ chức và trách nhiệm Hội thẩm nhân dân

Thực hiện Nghị quyết số 1213/2016/UBTVQH13 ngày 13/6/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội khoá XIII Ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của Đoàn hội thẩm nhân dân. Đoàn Hội thẩm Tòa án nhân dân huyện Ba Tơ được Hội đồng nhân dân huyện bầu có 16 vị (Nghị quyết số: 09/NQ-HĐND ngày 28/6/2016 của Hội đồng nhân dân huyện Ba Tơ về việc xác nhận kết quả bầu Hội thẩm Tòa án nhân dân huyện Ba Tơ, nhiệm kỳ 2016-2021); được Chủ tịch HĐND huyện phê duyệt kết quả bầu cử Trưởng đoàn, một Phó trưởng đoàn (Quyết định số 101/QĐ-HĐND ngày 12/10/2016). Năm 2020, một số vị hội thẩm được lãnh đạo huyện luân chuyển công tác, cho nghỉ hưu. Hiện nay, trong 16 vị Hội thẩm có 03 vị là cán bộ hưu trí (ở thị trấn Ba Tơ 02 vị, ở xã Ba Điền 01 vị), 05 vị là Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã và 08 vị đương chức là Trưởng, phó các phòng ban, đơn vị của huyện.

Đoàn Hội thẩm là hình thức tổ chức tự quản, hoạt động theo nguyên tắc dân chủ, công khai, minh bạch. Việc thực hiện nhiệm vụ luôn tuân thủ quy định của Hiến pháp năm 2013 và Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2014; được sự quan tâm lãnh đạo của Thường trực HĐND huyện nên Trưởng Đoàn hội thẩm được mời dự họp và báo cáo bằng văn bản về tình hình hoạt động của Đoàn Hội thẩm tại các kỳ họp giữa năm và cuối năm của HĐND huyện. Hàng năm, Chánh án Tòa án nhân dân huyện đã phối hợp chặt chẽ với Trưởng Đoàn Hội thẩm tổ chức họp tổng kết công tác Hội thẩm nhằm nâng cao chất lượng xét xử, đảm bảo ý chí và nguyện vọng của nhân dân, gián tiếp giúp nhân dân tham gia có hiệu quả vào hoạt động xét xử, kiểm tra hoạt động áp dụng pháp luật và đưa pháp luật vào thực tiễn cuộc sống.

2. Về công tác tư tưởng, chính trị

Đa số hội thẩm đều là những người đã hoặc đang giữ vị trí chủ chốt trong cơ quan, đơn vị nên có uy tín, có tinh thần trách nhiệm cao, có phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp và khả năng nghiên cứu, áp dụng pháp luật trong hoạt động xét xử. Mỗi hội thẩm đều xác định được nhiệm vụ chính trị, có quan điểm kiên quyết đấu tranh bảo vệ Pháp luật, bảo vệ Đảng, Nhà nước, bảo vệ tính mạng, sức khỏe, quyền lợi ích hợp pháp của nhân dân; không ngừng nâng cao trình độ pháp lý, tu dưỡng đạo đức, kiến thức và kinh nghiệm sống, kinh nghiệm xã hội; khi tham gia xét xử đã chịu khó nghiên cứu hồ sơ, quá trình xét hỏi, tranh tụng tại phiên tòa để cùng thẩm phán xét xử có quyết định, bản án đảm bảo tính chính xác, chất lượng, đúng pháp luật.

3. Về công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ

Hàng năm Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ngãi đã tổ chức các lớp tập huấn nghiệp vụ cho hội thẩm (*Từ năm 2017-2020=08 lớp*) và tổ chức tổng kết đánh giá hoạt động của Hội thẩm nhân dân 2 cấp; Đoàn Hội thẩm nhân dân huyện mỗi năm đều thực hiện việc tổng kết công tác Hội thẩm và xây dựng Kế hoạch hoạt động để đánh giá rút kinh nghiệm, tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa lãnh đạo, thẩm phán, công chức Tòa án với Đoàn Hội thẩm huyện. Trong công tác xét xử, Đoàn Hội thẩm nhân dân huyện Ba Tư đã quán triệt và nhận thức là một công tác khó, đòi hỏi hội thẩm không ngừng nâng cao nhận thức và hiểu biết nên đã động viên các vị hội thẩm cố gắng sắp xếp công việc của mình để tham dự đầy đủ các lớp tập huấn của Tòa án nhân dân tỉnh tổ chức.

Từ nhận thức nêu trên nên các đợt tập huấn của Tòa án tỉnh, Đoàn Hội thẩm huyện đã tham dự luôn đạt từ 89% trở lên, trong tập huấn đã chú ý lắng nghe và được Tòa án nhân dân tỉnh cấp phát một số văn bản pháp luật, tài liệu, văn bản hướng dẫn về áp dụng pháp luật, kỹ năng xét xử. Mặt khác, Đoàn Hội thẩm huyện đã giao cho Trưởng đoàn theo dõi về số lượng Hội thẩm tham dự các lớp tập huấn để đánh giá hoạt động của Đoàn Hội thẩm trong năm.

4. Kết quả Hội thẩm nhân dân tham gia xét xử án

Năm 2020 là năm thứ 4 của nhiệm kỳ Hội thẩm (*2016-2021*) nên mỗi hội thẩm đã được tập huấn nghiệp vụ và từng bước rút kinh nghiệm qua các vụ án đã tham gia xét xử. Tuy nhiên, tùy theo tính chất của mỗi vụ án, Chánh án Tòa án nhân dân huyện đã chủ động phân công hợp lý giữa Hội thẩm tái nhiệm, Hội thẩm có kinh nghiệm, ít kinh nghiệm và tình hình thực tiễn của địa phương khi tham gia Hội đồng xét xử của vụ án.

a) Kết quả đạt được:

- Năm 2020 (*tính từ ngày 01/10/2019 đến ngày 30/9/2020*) đã có 16/16 Hội thẩm tham gia xét xử các vụ án, có nhiều Hội thẩm tham gia xét xử từ 04 vụ

án trở lên, nhưng cũng có 02 Hội thẩm tham gia xét xử từ 01 đến 02 vụ án, do bận công tác, đi học chính trị, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ. Tổng số vụ án Hội thẩm tham gia xét xử là 29 vụ. Trong đó: án Hình sự là 11 vụ, án Dân sự là 07 vụ, án Hôn nhân và Gia đình là 11 vụ. Ngoài ra, Trưởng đoàn, Phó đoàn Hội thẩm và một số Hội thẩm đã tham dự 02 phiên tòa rút kinh nghiệm đối với thẩm phán (*Thẩm phán Nguyễn Văn Huy 01 phiên tòa, Thẩm phán Ngô Văn Ngoan 01 phiên tòa*).

- Khi được Chánh án phân công Hội thẩm tham gia xét xử, 100 % hội thẩm đều thực hiện nghiêm túc, giành thời gian thích đáng nghiên cứu hồ sơ vụ án. Vì vậy, từng bước Hội thẩm đã tìm hiểu nắm được một số vấn đề cơ bản của pháp luật hình sự và tố tụng hình sự, pháp luật dân sự và tố tụng dân sự; nghiên cứu hồ sơ vụ án bao gồm: về mặt thủ tục tố tụng, những vấn đề về nội dung của vụ án. Đánh giá toàn diện các chứng cứ có trong hồ sơ vụ án (*kể cả chứng cứ buộc tội và chứng cứ gỡ tội*); bị can có phạm tội không, tội danh gì, có các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ trách nhiệm hình sự; đánh giá các yêu cầu về bồi thường thiệt hại. Đồng thời, tham chiếu với cáo trạng và kết luận điều tra (*nếu là vụ án hình sự*). Từ đó, xác định những vấn đề đã thống nhất trong hồ sơ vụ án, những vấn đề còn mâu thuẫn, chưa thống nhất tại phiên tòa (*nếu có qua tranh tụng*). Khi xét hỏi, Hội thẩm đã đặt những câu hỏi nhằm làm sáng tỏ các tình tiết, tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ án. Ngoài ra, nhiều Hội thẩm còn chú ý lắng nghe, ghi chép, phát hiện, phân tích và tổng hợp nhằm cùng Thẩm phán chủ tọa phiên làm rõ sự thật khách quan của vụ án. Trong quá trình nghị án thể hiện được sự độc lập khi phát biểu quan điểm, đảm bảo được nguyên tắc độc lập và chỉ tuân theo pháp luật, chưa có vụ án nào khi nghị án có sự khác nhau về quan điểm giữa thẩm phán chủ tọa phiên tòa và hội thẩm tham gia xét xử. Chất lượng xét xử các vụ án, các loại án được đảm bảo, không có trường hợp nào bị cải sửa hoặc bị hủy do lỗi chủ quan.

b) Những mặt hạn chế:

- Một số Hội thẩm nhân dân đảm nhiệm công tác lãnh đạo của đơn vị, vướng bận công tác chuyên môn nên có trường hợp kế hoạch dự định hội thẩm tham gia xét xử vụ án bị thay đổi từ đầu, việc nghiên cứu hồ sơ, nội dung phần thủ tục tố tụng có tâm lý chủ quan, tin tưởng thẩm phán;

- Năng lực của mỗi hội thẩm không đồng đều, còn những hạn chế như: kỹ năng nghiên cứu hồ sơ, chứng cứ; kỹ năng ghi chép, tổng hợp, phân tích; kỹ năng lắng nghe, kỹ năng đặt câu hỏi với bị cáo, với người bị hại, người làm chứng hoặc nguyên đơn dân sự, bị đơn dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan. Những hạn chế đó cần phải có thời gian, từng bước học hỏi, tích lũy kinh nghiệm mới khắc phục dần.

II/ PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2021

Hoạt động của Hội thẩm nhân dân là thực thi nhiệm vụ được Hiến pháp và pháp luật quy định, thực hiện nhiệm vụ Hội đồng nhân dân huyện giao, tham gia hoạt động xét xử có hiệu quả nhằm góp phần đưa pháp luật vào thực tiễn cuộc sống. Năm 2021, Đoàn Hội thẩm tiếp tục thực hiện tốt một số nhiệm vụ sau đây:

1/ Thực hiện tốt vai trò, nhiệm vụ của Hội thẩm

Mỗi Hội thẩm xác định nhiệm vụ chính trị là kiên quyết đấu tranh bảo vệ Pháp luật, bảo vệ Đảng, Nhà nước; bảo vệ tính mạng, sức khỏe, quyền lợi ích hợp pháp của nhân dân; không ngừng nâng cao nhận thức về pháp luật, tu dưỡng đạo đức, kiến thức và kinh nghiệm sống, kinh nghiệm xã hội, tham gia có hiệu quả vào hoạt động xét xử và đưa pháp luật vào thực tiễn cuộc sống. Năm 2021 là năm cuối nhiệm kỳ của Đoàn hội thẩm (2016-2021), Chánh án và Trưởng Đoàn hội thẩm huyện phối hợp tổng kết nhiệm kỳ để đánh giá kết quả hoạt động trong nhiệm kỳ; Kịp thời báo cáo Thường trực Huyện ủy, Thường trực Hội đồng Nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện và Chánh án Tòa án nhân dân tỉnh.

2/ Mọi quan hệ với Tòa án nhân dân huyện

Mỗi Hội thẩm luôn giữ mối quan hệ chặt chẽ với Chánh án, Phó chánh án, Thẩm phán và Thư ký Tòa án huyện trong công tác xét xử, tham gia ý kiến đối với các trường hợp khen thưởng, kỷ luật hội thẩm. Khi được Chánh án phân công xét xử thì hội thẩm sắp xếp thời gian tham gia xét xử, tích cực nghiên cứu hồ sơ trước khi đưa vụ án ra xét xử.

3/ Về giáo dục, nâng cao ý thức pháp luật

Bằng hoạt động xét xử các vụ án, trong công tác và sinh hoạt với cộng đồng dân cư, Hội thẩm cần phát huy trách nhiệm góp phần tăng cường ý thức pháp luật của công dân trong xã hội.

Đoàn Hội thẩm nhân dân huyện kính báo cáo Thường trực Hội đồng Nhân dân huyện biết quan tâm chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- TT HĐND huyện;
- TT UBNDTTQVN huyện;
- Chánh án TAND huyện;
- Trưởng, Phó Đoàn Hội thẩm;

TM. ĐOÀN HỘI THẨM NHÂN DÂN
TRƯỞNG ĐOÀN

Bùi Thanh Hải